

**Jurering van "De Flat van Jet", door Volkstoneel Kerkrade, regie Joop Omloo.
Auteur Hays van der Heyden.
Gezien op 28-11-2014 in Abdij Rolduc, Aula Major.**

De Flat van Jet is een klucht. Niet een gewone natuurlijk, maar wel een echte, met deuren en overspel en misverstanden, vertelt de flyer. Die belofte wordt in de regie van Joop Omloo honderd procent waargemaakt. Deze klucht-met-een-knipoog, is voor het Volkstoneel Kerkrade misschien een niet voor de hand liggende keus. Het is wel een goede keus, omdat het in alle facetten in feite een klucht 'pur sang' blijkt te zijn.

Op het toneel zien we grote stalen frames met deuren, veel deuren. Twee witte bedden en een bank, allemaal bekleed met smakeloze zebra dekens, en de wanden zijn in zwart-wit beschilderd met mooi ontworpen afbeeldingen van meubelstukken. Dit functionele en goed vormgegeven decor, herbergt een levendige, sprankelende, strak geregisseerde en gespeelde klucht, waar het spelplezier evengoed van af lijkt te spatten. Dit hilarische geheel zit boordevol uitgebreide introducties van personages tot het publiek, onderonsjes met het publiek, commentaar, en door de spelers aangestuurde regie ingrepen, zoals "Stop! De telefoon moet nu gaan!". De bijbehorende geluiden, zoals van de deurbel en de telefoon, worden met claxon en fluitje gemaakt door de ijzersterk clowneske speler Erick van Heugten, als 'alziende' gezeten op een badmeestersstoel. Op bijpassende muziek zijn een aantal 'slapstick scènes' in het handelingsverloop gemonteerd, er wordt gedanst, en de finale van de voorstelling is een 'line dance' door alle personages. Het is een overwegend divers, kleurrijk en ritmisch goedlopende voorstelling.

Hoewel het publiek aanvankelijk misschien even moet wennen aan alle genoemde vormingrepen, ligt het de hele avond in een deuk, en terecht.

In deze klucht, die bedoeld lijkt te zijn om de wetten van de klucht tot op het bot te fileren, speelt niemand met een knipoog, niemand schmiert, niemand is bezig met 'scoren' of soleren. Het samenspel is, waar nodig, dik in orde: er wordt volop geïncasseerd en gereageerd. Ook het stemgebruik is opvallend goed. De tekstbehandeling is helder; de timing, dictie, intonatie en dynamiek zijn overwegend bijzonder goed uitgekristalliseerd.

Wat opvalt aan de spelregie, is dat de spelers de kans krijgen om met hun fysieke talenten uit te pakken. Met veel overgave passeren de "verstop je, verstop je"; de "help dit gaat mis!"- scènes de revue, maar ook scènes waarin spelers elkaar moeten zoenen of opvrijen. Niets wordt ingehouden, niets wordt half of 'beschaafd' gedaan. André lijkt bijvoorbeeld een hijgende poedel te worden als hij in zijn onderbroek achter de deur wacht tot hij mag gaan kijken naar de douchende Natas. Natas zelf wordt erg grappig en sensueel gespeeld door Esther Wetzels, onnozelen giechelend, die zelfs op een moment met plezier en overtuiging haar achterwerk zowat aan het publiek aanbiedt om haar rokje dicht te laten ritsen. Veertje is een komische halve bouwvakker, totaal niet passend bij het beeld dat je van haar krijgt wanneer haar moeder Jet bemoederend met haar belt. Karel raakt op geloofwaardige manier volkomen overspannen als hij bijvoorbeeld zijn hangerige zoon André en Natas de flat niet uitkrijgt. Ook verandert hij in een soort baviaan op momenten, met als één van de hoogtepunten zijn jiu jitsu zelfverdedigings-dans, als hij wordt aangevallen door zijn buitenechtelijke vriendin Jet.

De man van Jet, Jules, is een echt Mestrichteneer, lekker 'laank' uitgespeeld, neemt de ruimte om het publiek op zijn lachspieren te werken. Men mag lelijk, raar, en dierlijk zijn. Alle spelers staan zonder uitzondering het beste uit zichzelf te halen, en smijten dat als het ware, niet met ijdelheid, maar met genoeg, het publiek in.

De rol van de jaloerse, overspelige en hitsige Jet wordt door Ivon Schoenmaekers in deze voorstelling uitzonderlijk expressief neergezet. Ze schakelt met gemak van gevaarlijk, naar dampend naar bezorgd en neurotisch. Daarbij werpt ze haar hele lichaam en stem in de strijd, altijd moeiteloos samenspelend met alles en iedereen die haar omringen.

Ze daagt uit, is niet bang om tegelijk lust en lelijkheid te tonen, en heeft een grote beheersing over haar rol. Hoe zij bijvoorbeeld -zeer goed ingeleefd- uit jaloezie als een bloedhond een beslapen matras opkruipt en snuivend afsnuffelt, kont in de lucht, de deken met haar hoofd wegschuivend, getuigt van een ijzersterk spelersschap.

Tijdens de ontknoping en de afwikkeling van het handelingsverloop, aan het einde van de voorstelling, lijkt er even een kleine dip te ontstaan. Het lijkt altijd lastig om het non-drama, vlak voor de finale, het "eind goed al goed"-deel, even interessant te houden als de hele weg daar naar toe. Daarin zouden spelers moeten blijven zoeken naar het vasthouden van de spanning, het fysiek uitspelen van hun rol, het intensief blijven samenspielen, de boel 'in de gaten blijven houden'. Ook de doelen waarmee, ook in een soort slapstick scène, heen en weer gelopen wordt, zijn eigenlijk zulke leuke objecten, dat daar in de regie gerust ook iets mee vormgegeven had kunnen worden. De tijd lijkt nu echter te dringen. Hoe iets er uit ziet, lijkt er nu minder toe te doen.

De finale van "De Flat van Jet" is hartverwarmend en sprankelend; drie echte line dancers komen op, om samen met alle spelers een soort housewarmings-feest te dansen. Iets dat ook de spelers erg goed kunnen!

Dat in deze fysieke voorstelling, de spelers met al hun kleuren uit de verf mogen komen, en de vormgeving een mooi vehikel biedt aan hen, is een groot compliment aan Volkstoneel Kerkrade en de regisseur waard. Vooral doorgaan hiermee!

Tamara Jongerden
29-11-2014